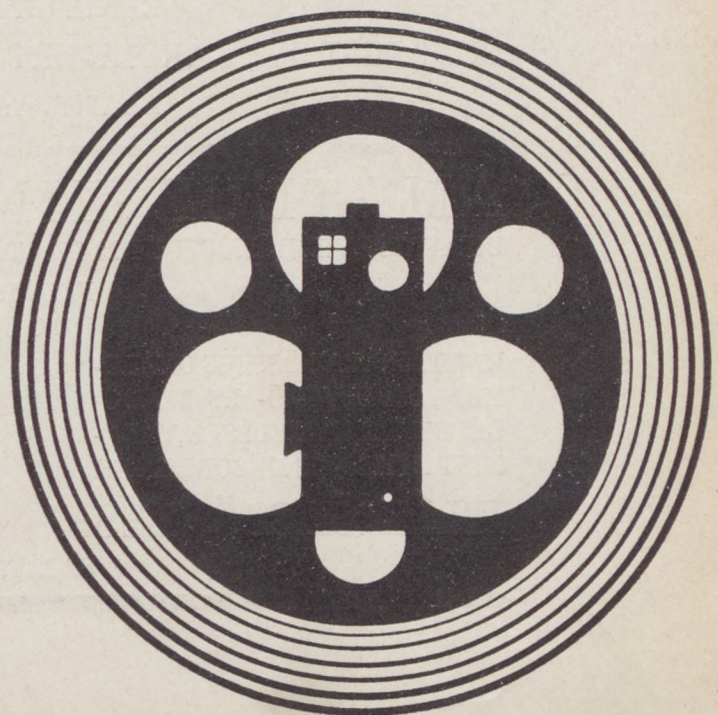

9.6

A. M. N. MUZEUM
HIRLAPOSZTALYA

AMATŐR FILMELET

ÁRA **30** FILL.

AMATŐR FILMÉLET

I. ÉVF. 1936 JÚNIUS.

FŐSZERKESZTŐ: GYULAI FERENC DR.
SZERKESZTŐ: KÁLMÁN T.
FŐMUNKATÁRS: EHRENTHAL ZOLTÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bpest, II.
Margit-körút 58. I. em. 7. — Tel.: 51-7-71.

FŐBIZOMÁNY: AMATŐR KINO ERVICE

Szegedi szerkesztőség: Kuhn Antal szer-
kesztő, Szeged, Kígyó-utca 1. szám, III. em.

Romániai szerkeszt.: Kolozsvár (Cluj), Str.
Grigorescu No. 102. Vezető: Bogya Lajos.

Megjelenik évente tizenkétszer

Előfizetési árak:	Fotoélettel együtt:
Egy évre 3.— P.	Egy évre 5.— P.
Fél évre 1'50 P.	Fél évre 2'50 P.

Romániában:	Fotoélettel együtt ;
Egy évre 130 leu.	Egy évre 240 leu.
Fél évre 70 leu.	Fél évre 130 leu.

Képkertet legolcsóbban

HOFFMANN FERENC

KÉPKERETGYÁRÁBAN SZEREZHET BE.

BUDAPEST, IV., KÁROLY-KRT 28. ÉS GERLÓCZY-U. 5.

ALAPÍTVÁ: 1880. ÉVBEN. TEL.: 1-892-39.

AMATEUR KINO-SERVICE

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 23 SZ. TELEFONSZÁM: 1-433-99

KIZÁRÓLAG KESKENYFILMMEL
FOGLALKOZÓ SZAKÜZLET.

RAKTÁRON AZ ÖSSZES GYÁRT-
MÁNYÚ FELVEVŐ- ÉS LEADÓ-
GÉPEK, FELSZERELÉSEK, VALA-
MINT NYERS- ÉS MÚSORFILMEK

FILMKÖLCSÖNZÉS

SAJÁT, MODERN LABORATORIUM

A FILM SZINEZÉSE.

FOLYTATÁS.

Az egyes képkockáknak különböző színekre való festése rendszerint szintén anilin festékekkel történik, amikor is az áztatással előzetesen felpuhított emulziójú filmre az egyes színeket tühegyes ecsetekkel visszük fel. Ezen munka azonban az amatőrfilm kicsisége miatt csak nagyító üveg alatt eszközölhető, de még így is rendkívül fárasztó és szemrontó.

Vegyí színezés alatt az emulzió redukált, sűrű és fekete színű ezüstjének kémiai úton, vegyszerek segítségével színesre való átalakítását értjük. Ezzel az eljárással a fehér részek változatlanok maradnak s csak a kép fekete részei színeződnek meg. A vegyi színező fürdők összetételükben majdnem teljesen megegyeznek a brómezüst pozitívképek színezésére használt fürdőkkel és használatuk alkalmával általábanosságban a reájuk nézve érvényes szabályok alkalmazandók.

A vegyi színező fürdőket két, halványítás nélküli és előzetes halványítással működő fürdők csoportjára osszuk fel. A halványítás nélküli fürdőben a film fokozatosan színesedik ki és a nekünk megfelelő szint a fürdetés megszakisásával biztosítjuk. Előzetes halványítással működő fürdőben a lehalványítás fokától függ a kép színe, ennél tehát próbafilmlet ajánlatos készítenünk. A közismert vegyi színező fürdők közül a következőket ajánlom: Halványítás nélküli fürdő. *Vörösbarna szín.* Cal. Carbonat 20 gr., Acid. citric. 20 gr., Cuprum sulf. 8., Cal. ferrycianat 12 gr.

A vegyszereket külön-külön oldjuk, majd a vizet 1000 cc.-re kiegészítjük. Hőfok: 18 C. Mosás után fixirba tesszük, de igen óvatosan, mert ez kissé le is gyengíti. Utána ismét mossuk, majd szárítjuk.

Kék szín. Cal. oxalat 45 gr., Ferrichlorid, vízm. 9 gr., Acid. citric. 9 gr. Cal. ferrycianat. 0.9 gr. Az egyes vegyszereket külön-külön oldva 900 gr. vízre egészítjük ki. Fürdés után a filmet bő vízben mossuk meg. Előzetes halványítással működő fürdő: *Sötét barna.* Halványító fürdő: Víz 1000 gr., Cal. bromid 10 gr. Ebben a fürdőben addig fürdetjük a filmet, ameddig a fekete kép el nem tűnik. Ha sötétebb barnát óhajtunk, úgy egészen nem halványítjuk ki. A halványítást narancssárga, vagy tompított fénynél végezzük. Ezután a filmet addig (kb. 6—7 perc) mossuk, amíg a vörösvérugsó okozta sárga színeződés el nem tűnik. Most következik a színezés, amit víz 1000 cc. és Natr. sulfid vízm. 5 gr. oldatában végezzük. Megfelelő barna szín elnyerése után a filmet 25 percig mossuk, majd szárítjuk.

Világos zöld. Halványító fürdő: Víz 1000 cc., Cal. ferrycianat 20 gr. A fekete szín eltűnéséig halványítjuk ki, majd a sárgás színeződés megszűnéséig (cca 5 perc) mossuk. A kívánt színt az alábbi fürdő adja: Víz 1000 cc., Ferrichlorid, vízm. 20 gr., Cal. bromid 10.5 gr., oxálsav 11 gr. Utána mossuk és szárítjuk.

A kombinált eljárás alatt a vegyi színezésnek a kolorozással való egyesítését értjük. Ebben az esetben először a vegyi színezést alkalmazzuk, ahol is a fehérek változatlanok maradnak s csak a fekete részek színeződnek meg, majd az alaposan kimosott filmet anilin festékekkel befestjük a kolorozásban ismertetett módon.

Végül még csak annyit jegyzek meg, hogy a festéket tálainkról, kezeinkről stb. káliumhypermangán oldatával, ennek barna csapadékát pedig natr. bisulfit oldatával távolíthatjuk el.

Hallottam.

... hogy panaszkodott a fotocellás megvilágításmérőjére. Nem volt vele sehogyan sem megelégedve. Folytonosan más és más fényrekesznyílást mutatott, — nem tudta eltalálni, hogy a sok közül melyik a helyes. Engedje meg, hogy megsúgjam: a fotocellás megvilágításmérő nagyon jól működik és mindig a fényrekesznyílást jelzi. Csak egy szerény kívánsága van: a felveendő objektum felé függőlegesen kell tartani. Ha bármely irányban döntjük, a mutatója kileng s bizony egy fokkal jobbra vagy balra eltér. Igaza van abban, hogy egy, — a készülékre szerelendő, — vízszintmérő igen megkönnyítene a helyes kezelést, éppen azért, legyen szabad a gyárakat arra kérnünk: szereljék fel ezt a pontosan működő készüléket egy kis libellával is.

... hogy a Nemzeti Színház vetített diszletekkel játssza a János vitéz című darabot. Vetítésről volt szó, érdekelt tehát a dolog technikai megoldása. Előre kell még bocsátanom, hogy Magyarországon ez volt az első, vetített diszletekkel dolgozó színházi előadás. Az eljárás technikai kivitele a következő: a levetítendő diszlet rajzát Jaschik Álmos iparművész készítette el. A kész rajzot 12x18-as dia pozitív lemezre lefényképezték, majd Jaschik a dia pozitívet kiszínezte. — Ennek az elkészítésénél nagyon kell vigyázni a fellépő arány-torzulásokra és színváltozatokra. A diszlet keretét egy népies és fantasztikus stílusban megrajzolt virágkoszorú alkotta. Vetítés alkalmával a színpad teljesen üres volt, a színpadnyílást egy kerettel kisebbre vették, hátul pedig egy nagy körfüggőnyt állítottak fel. A vetítés két oldalról, a körfüggőny középsőre történik, mégpedig oly szög alatt, hogy a színészeket fénysugarak nem érik. Így kerülik el az árnyékképződést. A vetített diszletek olcsók és rendkívül gyors színváltoztatokat engednek meg. Ezen kívül nagy játszótér biztosítanak a színészeknek és

levegős távlatot visznek a háttérbe. Az Élet tavának diszleténél kettős vetítés volt. Egyszerre vetítettek két diszletet. Először a sötétebb színű zöld erdőt, majd a rózsaelhajítási jelenet után az erdőt vetítőgéppel leáll és a kék tó diszlete tárul a közönség elé.

Ma

pedig jöjjön velem és elmegyünk a strandra. Mindegy, akárhová, csak jó, kellemes hely legyen. Hozzon magával pár tekercs filmet és sárgaszínszűrőt. A napellenzőt se felejtse otthon, nagyon jó hasznát fogjuk venni. Hogy milyen filmet vegyen? Június van, közömbös az érzékenysége, csak jó ortochromatikus legyen. A sárgaszínszűrőt pedig mindjárt tegye fel a gépre, mert másképpen a vizet nem tudja jól visszaadni. Most pedig pár trükkfelvételt készítünk. Egyszerű a dolog: vegye kézbe a felvevőt és fordítsa meg. Úgy, ni. A lencse alul van, kissé szokatlan a dolog, éppen azért vigyázzon a gép helyes kezelésére. Látja, ott azt a vízbeugrórt fogjuk felvenni. Vigyázzon és indítson. Kész. Ha majd a filmet előhívta, észre fogja venni, hogy a képkockák fordítva sorakoznak. Ezt majd fordítva kell belevágni a filmbe s a vetítésnél a vízből fog kiugrani az illető és a partra szökken. Amit most készített, az a legegyszerűbb trükkök egyike volt. Hasonlót ezret és ezret készíthet. Most pedig tegye föl a napellenzőt. Nézze: hajó siklik a Dunán, rásüt a nap, finom ellentény fonja körül a csillogó részeit. Vegye csak fel egész nyugodtan s ne törődjék azzal, hogy a nap szemben süt. De ne kísérje a hajót a géppel, engedje a kereső egyik szélétől a másikig haladni s csak ekkor kövesse, óvatosan, lassan. Most indult meg a hullámfürdő, jöjjön csak be a vízbe. Üljön csak le a lépcsőkre és békaperspektívából filmezze a hullámzásban zsidongó tömeget. Vigyázzon, a gépet emelje a hullámok fölé, nehogy a víz belecsapjon. Ha lejár a tekercs, lassan, óvatosan kapcsolja be a másikat. Ne siessen, nem szalad el semmi,

de ha kapkod, az előhívásnál fogja látni, hogy semmit sem csinált: életlen, vagy csupa karc lesz a filmje. Van még tekercese? Igen? Jól van. Nézze ott azt a csodásan szép fehér-rózsza bokrot. Menjen csak oda és egészen közelről, — már amennyire fókusza engedi, — vegye fel ezeket a hamvas szirmokat. várjon csak egy percig, én majd leülök a bokor mellé és szél módjára kissé megingatom az ágakat. Nagyon jól fel tudja még ezt a filmet használni, akkor, ha valami kedves bevezetőre lesz szüksége. Például, ha majd sajátmagát vetíti, premier-planban. Nevet? Én is. A vizionlátásra.

(Ká-Té.)

AMATŐRFILMEK ELŐHÍVÁSA ÉS FORDÍTÁSA.

(Folytatás.)

Megvilágítás után a feketítés következik. A filmet mosás nélkül beletesszük a halványító fürdőbe, melybe azonban előzőleg 6 gr. Natriumhydrosulfitot kevertünk és addig hagyjuk benne, míg a film szép

fekete nem lesz, ami kb. 3—10 perc alatt következik be.

Utána legalább 30—40 percig mossuk, váltott vízben. Ezzel aztán az egész procedura be is lenne fejezve és utána nem nagyon meleg, pormentes helyen megszáritjuk a filmet. Amennyiben a film alulexponált és ennek következtében sötét lenne, úgy még egy korrekciós fürdővel javíthatunk rajta éspedig 2 gr. Kaliumpermanganátot 1 liter vízben feloldunk, néhányszor belemártjuk a filmet, míg az átlátszóbb lesz, majd jól kimosva beletesszük 5—6 percre 1 liter vízben oldott 5 gr. Natriumthiosulfát (fixírsó) és 6 gr. Natriumbisulfit oldatába. Utána mosás.

Vigyázzunk, hogy az oldatok 16—18° (Celsius) hőmérsékletnél melegebbek ne legyenek, mert ellenkező esetben az emulzió leválik. Ajánlatos a feketítőfürdőbe néhány csepp jégecetet önteni, hogy ezáltal az emulzió esetleges leválása a szárításnál meggátolható legyen. Szárítás után, amennyiben a filmen megszáradt vízcseppek volnának, azokat alkoholos szarvasbőrrel letisztítjuk.

A hívásnál előforduló hibákat legtöbbször utólag korrigálhatjuk; erről a tárgyról legközelebb fogok beszámolni.

(Ehrental Zoltán.)

Movector Billy,

az olcsó családi vetítő

Movector Super,

a nagyteljesítményű vetítő
hangfilm adapterrel

Pan — fordítófilm

Isopan ISS

fordítófilm, a legmagasabb érzékenységű finomszemcséjű ortopankromatikus emulzió, belső és külső felvételekhez

Pan — negatívfilm

Pozitív-film

Kinagfa-Ozaphan-film

Segédeszközök — tartozékok

A MINŐSÉG JELE!

Mi is az a...

Film? Az emulziót tartó alanyanyagot filmnek nevezzük. Ez kollodumból, kámforból és oldóanyagokból áll. A kollodiumot pamutból, nitrállással állítják elő. A film pedig kollodium, kámfor és oldóanyag mézsűrűségűre vegyített oldatából készül, tisztítás útján, öntőgépek segítségével. Ezt az anyagot már celluloidnak, megfelelő formában pedig filmnek hívják.

Hydrochinon? Paradoxibenzol. (C₆H₆O₂) Fénylő, kissé édeses ízű, túalakú kristály. Hideg víz nehezen, meleg jól oldja. Oldata levegőn megbarnul. Előhívó anyag, lassan dolgozik, legerősebb fedést adja. Hőmérséklet iránt igen érzékeny. Ellentétűs negatívok (filmfelirat, stb.) hívására használják.

Ólomacetat? Plumbum aceticum. (Pb. (C₂H₃O₂)₂+3H₂O) Nehéz, színtelen kristályos tömeg. Ecetes szaga, fémes, összehúzó, édeskés íze van. Levegőn kristályvizét elvesztí. Víz, lugok, savak, jól oldják, Kemény vízben tejszerűen oldódik. Mérges. Ellenmérgei: Meleg tej és nyers tojásfehérje, Rőgzítőhöz használják, a negatív fodrosodásának a megakadályozására. Különleges színezőknél is alkalmazzák.

Kámfor? Camphor. (C₁₀H₁₆O). Keserű, hűsítő hatású, sajátos illatú, gyúlékony, fehér, gyantászerű anyag. Víz nem, alkohol jól oldja. Kismértékben fényérzékeny. Lakk és celluloid készítésénél alkalmazzák.

Eikonogen? Amidonaftolozulfosavas-natrium. (NH₂C₁₀H₅(OH)SO₃Na + 2 1/2 H₂O). Fehér, kristályos por. Vízben jól, alkoholban nem oldódik. Fényérzékeny. Lágyan, részletdúsan és lassan dolgozó előhívó, melegben erős fedést ad. Hajlamos a fátolképzésre.

Brom? (Br.) Folyékony elem. Bűzös szagú, vörösbarna színű, nehéz folyadék. Gyorsan párolog. Víz, éter oldja. Fényérzékeny. Háromszázalékos vizes oldatát elsárgult negatívok tisztítására használják.

Arrow-root? Amylum Marantea. Íz és szagnélküli ragasztószer. Pálmafa keményítője. Hideg víz nem, meleg jól oldja.

Kalium cyanatum? (Ciankáli. KCN.) Fehér rúd, vagy kocka alakú, gyengén

átlátszó, veszedelmes méreg. 0,2 gram pár perc alatt halált okoz. Ellenmérge: 1/3—1/2 0/0-os kaliumpermanganat, vagy kobaltnitrat oldat, szeszes italok, vagy szalmiákszesz. A legnagyobb óvatossággal dolgozzunk vele. Savval leöntve halált okozó cianhidrogén gázt fejleszt. Levegőn elmálik. Vízben jól oldódik. Oldata keserű, mandula szagú. A klór, bróm és jódzisztót jobban oldja, mint natr. thiosulfát. Régente fixírsó helyett használták.

Olvastam...

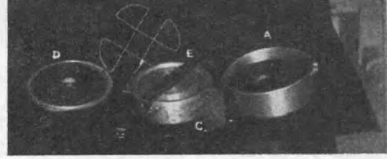
... a "Titeltechnik" c. művet. (Írta: F. Lullack. W. Knapp Verlag Halle (Saale) kiadása. Ára: 3'30 P.) A néma amatőr-filmek fokozott mértékben igénylik a jó, képhez simuló, művészi és mégis könnyen áttekinthető, egyszerű feliratokat, ezeknek a készítése nem könnyű dolog. Technikája is különleges. És ez a könyv mégis az egész kérdést leegyszerűsíti, könnyen érthetővé teszi. Ez a legfőbb erőssége. Nagyon természetesen az, hogy a szöveget megfelelő képekkel és rajzokkal is magyarázza. Sőt, még betűsablonokat is közöl. Mielőtt a feliratkészítéshez hozzáfogunk, nagyon ajánlatos ennek a műnek az alapos áttanulmányozása. (ft)

... a "Cine Kodak Magazin" áprilisi számát. A többszínnyomatú lap tanulságos cikkei közül megemlítem a "Wir filmen Tiere" c. tanulmányt, amely értékes felvilágosításokat ad. (ft)

... a "Perutz Mitteilungen" c. lap második számát. Ez a csinos, mélynyomással előállított füzet új rendszerrel lepi meg az olvasóit. A lap ugyanis oldal perforálással készült és az egyes lapok gyűjtőfedélbe kapcsolhatók. — Minden egyes lap külön beosztást kapott, úgy, hogy idővel lexikális alakot fog nyerni. Ami a belső tartalmát illeti, megemlítem a gazdag képanyagát és hasznos cikkeit. A lap filmezéssel foglalkozó anyaga E., F. és G. jelzés alatt található. (ft)

... az "Oktatófilm Közlemények" legutolsó számát. A kitünő érzékkel szerkesztett lap nemcsak a hivatalos rendelkezet és híreket közli, hanem az oktatófilmek vetítésével kapcsolatos elméleti és műszaki problémákkal is foglalkozik. Ezzel a munkájával nagy mértékben elősegíti és biztosítja a zavartalan iskolai filmoktatást. (ft)

FILMMEGORZÓ DOBOZ

Amikor nagy költséggel és fáradsággal elkészítettük az első, második, stb. 100 méteres filmtekerőket, akkor észrevesszük, hogy ezeket levetítés után nem tehetjük olyan egyszerűen félre, mint a papír másolatunkat, vagy negatívjainkat, hanem gondoskodnunk kell arról, hogy azokat a kiszáradástól és így annak következtében beálló törekenységétől megóvjuk. Tudnunk kell ugyanis, hogy a kisfilmünk egyik anyaga, a kámför, részben a vetítéstől, részben a levegőtől és nedvességtől elpárolog, miáltal elveszíti rugalmas hajlékonyságát és törékennyé válik. Így aztán tovább nem vetíthető. Célunk viszont az, hogy a felvételeink minél hosszabb ideig hajlékonyak maradjanak és így előadhatók legyenek. Ezért gondoskodni kell azoknak légmentes elzárásáról és az elpárologott nedvességnek, valamint a kámförnek a film-anyagba való visszajuttatásáról. Ezt a célt szolgálja az itt bemutatott film-megőrző doboz, ami nem más, mint egy a kereskedésekben 1'90—2'40 P-ért kapható, gummi-

gyűrűs fedéllel légmentesen záródó alumínium ételdoboz. Ebből veszünk egyet, olyan átmérővel, mint amellyel az előbbi cikkünk kapcsán ismertetett, fémgyűrűre feltekerített super tekerőcsék bírnak. Hogy az így egymásra helyezett tekerőcsék, meg-lazulás esetén, egymásba ne csúszszanak és a nedvesítő anyagnak a film minden részéhez utat engedjünk, 2 mm-es, horganyozott vasdrótból az edénybe éppen beleillő nagyságú drótkereteket készítünk s azokat az egyes filmtekerőcsék közé helyezzük. Házilag nagyon könnyen elkészíthető. Az egymásra rakott filmtekerőcsék közepén, a fémbetét következtében, egy kerek hézag lesz. Ehhez készítünk szitaszövetből egy beleillő kis hengert és amikor a filmdobozt lezárjuk, ezt a kis hengert bele helyezzük. Ebbe egy itatós papírból készített korong kerül, amit gőz felett, vagy ecsettel, — tiszta vízzel, — kissé megnedvesítünk. Ha filmtekerőcseink nagyon szárazok, az itatós papíron belül egy fél darab kámför kockát teszünk.

MENNYIBE KERÜL A FILM?

Az elsőrendű művészekkel lepergetett, — tehát jó, — magyar hangosfilm előállítás költségeit a következőkben állapíthatjuk meg:

1. Írói honorárium	3500 P
2. Rendező	5000 "
3. Segédrendező	500 "
4. Scriptíró	200 "
5. Produkcióvezető	1000 "
6. Adminisztráció	500 "
7. Zeneszerző	1500 "
8. Zenekar	2000 "
9. Színészek	24000 "
10. Statisták	6000 "
11. Operatőrök	3000 "
12. Díszlettervező	1500 "
13. Díszlet	14000 "
14. Technikai munkások	6000 "
15. Szabó, fodrász	1500 "
16. Ruha és kellék	4000 "

17. Autók	3000 P
18. Nyomatvány	500 "
19. Műterem, felvevőgép	8000 "
20. Áram	6000 "
21. Filmanyag és kikészítés	30000 "
22. Filmvágás	1500 "
23. Licenck	7000 "
24. Biztosítás	3000 "
25. Sajtópropaganda	6000 "
26. Apróbb kiadások	800 "

Összesen 140000 P

A fentiekben vázoltuk a hangosfilm előállítás költségeit. Az előadás tartama körülbelül 1 óra. Most arra kérjük olvasóinkat, állítsák össze egy körülbelül 1 órás vetítésű, 9'5^m/_m-es, — tehát a legolcsóbb, — amatőrfilm előállítás költségeit, hasonló részletességgel. A leg sikerültebb összeállítást közölni fogjuk a következő számunkban. (s-s-)

KINOS KERDESEK...

A családi filmek szereplői mindig éhesek? — Mert a bemutatott filmekben állandóan — esznek.

A panchkromatikus filmeket azért teszszük vörös fénynél a kazettába, mert a csomagoláson jelzik, hogy panchró film?

A filmszámláló azért van a gépen, hogy állandóan elfelejtsük beállítani?

Félig felhúzott gép is képes az egész filmtekeresztet lejártni?

Miért állítjuk be a gépet az általunk jónak talált fényrekeszre, ha fénymérőt használunk?

Azért van sárgaszűrőnk, hogy állandóan otthon tartsuk?

Újévkor szabad csak a filmkazettánkat kitisztítani?

Csak jól beállított és szépen leültetett csoportképet szabad lefilmeznünk?

Csak a szőrszálakkal és pihékkel díszített film alkalmas a vetítésre? Nem szabad a filmet — előhívás után — nedves szarvasbőrrel lesimitani?

Névjegyként használjuk az újjnyomokat a filmen?

Csak fehér cipőkrémmel szabad megkenünk a vetítógépet?

A helyes filmbefűzést csak előhívás után őrizzük ellen?

Azért integetünk mindig a családi filmekben, mert búcsúzunk a jó filmtől?

A Kinos kérdések egyúttal kinos kérdések is?

(KÁ-TÉ.)

TÖBB OLDALRÓL

érdeklődtek nálunk, hogy az Eumig Index (fotocellás) kamarákhoz kapható szűrősorozatot miképpen kell alkalmazni a filmfelvételeknél. Épp azért, azok részére, akik hasonló színszűrő sorozat birtokában vannak, az alábbi táblázatot közöljük:

A FILM	Eumig sárga szűrő	Eumig zöld szűrő	Eumig narancs szűrő
Gevaert Ortho	Cellaszűrő 4 nyílás	Cellaszűrő 3 nyílás	—
Gevaert Panchro	—	Cellaszűrő 6 nyílás	Cellaszűrő 3 nyílás
Mimosa Ortho	Cellaszűrő 4 nyílás	—	—
Mimosa Panchro	—	Cellaszűrő 3 nyílás	Cellaszűrő 4 nyílás
Perutz Rectepan	Cellaszűrő 6 nyílás	Cellaszűrő 6 nyílás	Cellaszűrő 3 nyílás
Pathe R. O. F.	Cellaszűrő 3 nyílás	Cellaszűrő 3 nyílás	—
Pathe P. S. P. F.	—	Cellaszűrő 6 nyílás	Cellaszűrő 4 nyílás
Ferrania Pancro	Cellaszűrő 3 nyílás	Cellaszűrő 3 nyílás	Cellaszűrő 3 nyílás

A FENTI ADATOK NAPPALI FELVÉTEL ESETÉRE SZÓLNAK.

A *Gevaert* filmek előhívó receptjei,
A filmet annyi ideig hívjuk, amíg a film zselatin oldalán (hátsóoldalán) a kép teljesen átlátszik. Az erősen megvilágított részek teljesen feketén jelennek meg a film hátsó felén és a nagyobb képfoltok is részletesen kivehetők.

A normálisan megvilágított filmet 18—20 C⁰ hőmérsékletű előhívóval 8—10 percig hívjuk. Túlexponált film azonban már 3 perc alatt is kihívódhatik. Erősen alexponált film 20 és 30 percnyi előhívást is kíván. Azok a filmek, amelyek az első előhívás alkalmával nem hívódtak teljesen át, sötét eredményt adnak, míg a túlságosan előhívott film a fordítás után világos lesz, s hiányozni fognak belőle a fekete részletek.

1. Előhívófürdő.

I. oldat.
Víz 1000 cm³
Hydrochinon 10 gr.

48

Előhívási idő kb. 10 perc. Hőmérséklet 18 C⁰. Az előhívóanyagok a fenti sorrendben oldhatók. Az előhívás után rövid mosás következik és utána az alábbi rögzítő fürdőbe helyezzük a filmet:

Víz 1000 cm³
Nátriumthioszulfát 400 gr.
Biszulfít-lúg 38—40 Bé 100 cm³

Agfa pozitívfilm előhívó (Agfa 20 recept. Keményen dolgozik):

Víz 1000 cm³
Metol 2 gr.
Hydrochinon 4 gr.
Nátriumsulfít sicc. 25 gr. vagy kristályos 50 gr.
Nátriumkarbonát sicc. 18,5 gr. vagy kristályos 50 gr.
Brómkálium 2 gr.

Előhívási idő 3—4 perc. Hőmérséklet 18 C⁰.

(Agfa 21 recept, lágyandolgozó előhívó):

Víz 1000 cm³

46

MAGYAR KIRÁLYI FOLYAM- ÉS TENGERHAJÓZÁSI RÉSZVENYTÁRSASÁG.

(M. F. T. R.)

Igazgatóság: Budapest, V., Mária Valéria-
utca 11. Telefon: 81-8-80. Sürgőnycím:
MEFTER.

*Utazzon a Dunán MFTR személyhajónkon!
A hajón való utazás kényelmes, egészsé-
ges és olcsó!*

Személyhajóúratok:

Expresshajó Wien - Budapest - Belgrád -
Russe - Giurgiu között hetenként. Ked-
vezményes átalányutazás a hajón, to-
vábbá Várna tengerifürdőbe és Istan-
bulba.

Személyhajó: Budapest-Wien között he-
tenként háromszor,
Budapest-Mohács között naponként,
Budapest-Esztergom között naponként
többször,
Bpest-Rómaifürdő-Békásmegyer-Pün-
kösdfürdő között naponként többször.
Tiszasüly - Szolnok - Csongrád - Szeged
között.

Turistahajó: Budapest-Esztergom között
vasárnapokon.

„Zsófia” sétahajó a budapesti Dunán.

órákban megfelelő világítás mellett mégis készíthetünk a szabadban felvételeket. Ha színes lombokat akarunk felvenni, akkor használjunk színszűrőt, bár inkább mellőzzük a színszűrőt, ha objektívünk fényereje nem nagy. E hóban a használható objektívnyílás: F: 2,9 és F: 3,5 míg a napfényen F: 7 nyílással dolgozhatunk. A szobafelvételeknél F: 1,5 fényerővel dolgozzunk.

December.

A felvétel tárgya.

December a szeretet ünnepének, a családnak, a családi szeretet megnyilvánulásának hangulatában telik el, így témáink is többnyire e körül forognak. Az ünnepi hangulat már a Mikulással kezdődik és a karácsonnyal folytatódik. A mikulási ajándékosztást, a mikulásjárást, a betlehemeseket, hozzátartozóink örömet, játékos kedvét mind nagyon

43

November.

A felvétel tárgya.

Mind kevesebb alkalmunk van szabadban a felvételezésre. Lassacskán egészen beszorulunk munkánkkal a szobába. A külső felvételeket illetőleg a köd, a hó, vagy havas eső ad, meglehetősen szegény felvételi témát. Azok, akiknek elég fényerős a felvevőgépük objektívje és megfelelő felvételi lámpákkal rendelkeznek, a belső felvételek téma gazdagsága áll a rendelkezésére. Akinek nincsen magasabb fényerejű optikával bíró felvevőgépe, annak nem marad más hátra, mint a filmek kidolgozásával foglalkozni. Ez is épp elég munkát ad. Megvágás, ragasztás és a feliratkészítés sok időnket lekötí.

Expozíció.

Bár november az eső és a köd hónapja: késő délelőtti és kora délutáni

42

szépen lefilmezhetjük. A karácsonyfát a gyertyáival és a csillagszóróival, gyermekeink örömét a kapott játékok fölött, a karácsonyi kedves szokásokat, a karácsonyi bevásárlókat és a csomagokkal megrakodott, siető embereket, a karácsonyfa árusítást, mind megörökíthetjük és eredményekben gazdag filmmé alakíthatjuk.

Expozíció.

A legrosszabb fényviszonyok hónapja a december. Állandóan a legnagyobb (1,5, —2,7, —3,5—) lencsenyílással vagyunk kénytelenek dolgozni s színszűrőt — ami pedig a hófelvételeknél a kékes árnyékok kiexponálása céljából nélkülözhetetlen — csak a déli napsütéses időben használhatunk. Decemberben ajánlatos a legérzékenyebb filmet (Pan filmet) használni. A hófelvételek hívásánál figyelni kell a kontrasztok kifejllesztésére is.

44

Metol 0,9 gr.

Hydrochinon 6,6 gr.

Nátriumsulfít sicc. 26 gr. vagy kristályos 52 gr.

Nátriumkarbonát sicc. 32 gr. vagy kristályos 86 gr.

Brómkálium 0,9 gr.

Káliummetabiszulfít 4,75 gr.

Előhívási idő 3—4 perc. Hőmérséklet 18 C°.

(Agfa 22 recept, felirat előhívó):

Víz 1000 cm³

Metol 0,8 gr.

Hydrochinon 8 gr.

Nátriumsulfít sicc. 40 gr. vagy kristályos 80 gr.

Káliumkarbonát 50 gr.

Brómkálium 5 gr.

Előhívási idő 5—8 perc. Hőmérséklet 18 C°. Előhívás és rövid ideig tartó mosás után az alábbi rögzítőbe kerül: Víz 1000 cm³

Natriumthiosulfat 300 gr.

Bisulfít-lúg 100 cm³

47

A mozifilm különböző nagysága $\frac{m}{m}$ -ben.

Film szélessége: 35, 17, 16, 9^{1/2}, 8 $\frac{m}{m}$.

Képnagyság: kb. 18×24, 9·5×13·5, 7·5×10·5, 6×8·5, 3·5×5 $\frac{m}{m}$.

Az amatőrfilmek előhívása és kidolgozása.

Azok számára, akik maguk akarják kidolgozni a filmjeiket, egy pár receptet adunk, minden kommentár nélkül.

Az Agfa filmekhez alkalmas receptek.

Agfa finomszemcsés negatív film előhívója (Agfa 14 recept):

Víz 1000 cm³

Metol 45 gr.

Nátriumsulfít sicc. 85 gr. vagy kristályos 170 gr.

Brómkálium 0,5 gr.

Nátriumkarbonát sicc. 1 gr. vagy kristályos 2,7 gr.

45

OKTATÓ FILM.

Láttuk . . .

... a m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium Oktatófilm kirendeltsége által a Casino Filmszínházban 1936 június 8-án megtartott hivatalos oktatófilm bemutatót. A Kormányzó Úr Ó Főméltósága magas jelenlétében megtartott, diszkeretű bemutatón dr. Kósa Kálmán miniszteri tanácsos és Geszti Lajos igazgató előadás keretében üdvözölte a Főméltóságú Urat és a nagyszámban megjelent előkelő közönséget. Dr. Kósa Kálmán miniszteri tanácsos magas szárnyalású előadását — helyszűke miatt — sajnos, csak kivonatossan közölhetjük az alábbiakban;

Főméltóságú Kormányzó Úr!

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A maradandó értékű oktatás, a vallás-erkölcsi és nemzeti alapokra épített nevelés elmélyítése, fokozása és általánosítása egyike azoknak a kormányzati feladatoknak, amelynek sikeres megoldása elhatározó jelentőséggel bír nemzetünk sorsának jövőndő kialakulása szempontjából. A feladatnak ez a jelentősége teszi parancsoló szükséggá, hogy az egyetemes nemzeti kötelelességgé magasztosult nevelés és oktatás szolgálatába állítsunk minden egyéni kiválóságot, szellemi és erkölcsi értéket, a neveléstudomány kutatásainak minden leszűrt eredményét, de ennek szolgálatába állítsuk a technika minden olyan vívmányát is, amely értékes segédeszköze lehet az oktatás tökéletesítésének.

Ilyen segédeszközöket keresve terelődött a pedagógusok figyelme a filmre, még pedig a filmeknek arra a fajára, amelyet ismeretterjesztő film néven ismerünk. A magyar filmoktatás is ilyen ismeretterjesztő filmek rendszeres bemutatásával indult meg és folyt években keresztül. Az állami iskolák tanulóit időnként elvezették valamelyik mozgóképszínházba, ahol számukra az engedményes vállalat által összeállított s a tanítás anyagával vonatkozásban levő ismeretterjesztő filmeket mutattak be.

Az iskolai filmoktatást ismeretterjesztő filmek bemutatása útján azonban közmegegyezésre megoldani nem sikerült.

Szakértő pedagógusaink azonban to-

vább kutattak s keresték annak megoldását, hogyan lehet a filmnek, mint legtökéletesebb szemléltető eszköznek minden értéket a nevelés- és oktatás szolgálatába állítani. Ezt a megoldást a szoros értelemben vett oktatófilmben meg is találták. Oktatófilmnek azt a filmet nevezik, amely rendszeres és módszeres feldolgozásban nevelésre vagy tanításra szánt anyagot visz az ifjúság elé, elsősorban egy bizonyos tananyag-részletnek a tanítási óra keretében való megvilágítását szolgálja és az óra keretében a módszertanilag legalkalmasabb pillanatba kapcsolódik a tanításba.

A pedagógiai és technikai tudományok fejlődése indította arra a vallás és közoktatásügyi minisztert, hogy filmoktatásunkat új alapokra fektesse s ebből a célból a vallás- és közoktatásügyi minisztérium keretén belül 1934. év őszén életre hívja az Oktatófilm Kirendeltséget.

Főméltóságú Kormányzó Úr! Mélyen tisztelt Uraim! A közoktatásügyi minisztérium Oktatófilm Kirendeltsége és Budapest székesfőváros oktatófilmszervezete vállvetett munkájának gyümölcseiből mutatunk be itt néhány szemelvényt. Ezek a szemelvények fogalmat nyújtanak arról, hogyan képzeltek el szakértő pedagógusaink a filmnek a magyar nevelés és oktatás szolgálatába állítását. Kegyeskedjenek ezt a ma még szerény kezdeményezést megértő szeretetükbe fogadni, buzdítást adnia további munkához, amelyet önzetlen lelkesedéssel akarunk folytatni és sikerre juttatni.

Az elhangzott és nagy tetszést aratott beszéd után Geszti Lajos, az Oktatófilm Ki- rendeltség igazgatója emelkedett szólásra. Jól felépített, tartalmas előadását — szín- tén csak kivonatosa — az alábbiakban jegyeztük fel:

Főméltóságú Kormányzó Úr!

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!
A film mindössze 40 éves. Amint megjelent, sok pedagógus azonnal tanítóeszköznek szánta, mert a film a valószerűséget viszi a tanulók elé. Mégis, csak szívós küzdelem árán sikerült a filmet az iskolába bevinni. Külföldön is, nálunk is. A film minden eddigi tanítóeszköztől elüt, mert a térben és időben szétszaggatott és lényegszerint mozgásból összetett eseményeket visz a tanulók elé. Ehhez szükséges, hogy a film a tan- anyagba építve és az osztályban per- regjen; *ámde éppen ez a követelmény teszi drágává a film alkalmazását, minthogy vetítógép, sötét tanterem, vetítövászon és végül film kell hozzá.*
I. A vall. és közokt. minisztériumi hordozható, könnyen kezelhető, olcsó és keskeny (16 mm.) filmet vetítő gépekre 1934. májusában pályázatot hirdetett. Ez sikerrel járt. Akkor sokan azt hirdették, hogy hiábavaló, mert ilyen gépeket itthon nem tud- nak gyártani. Ma — két évvel e ne- vezetes pályázat után — megvan a magyar iskolai vetítógép; olcsóbb, de nem rosszabb a német, francia vagy akár némely amerikai iskolai gépnél.

A cél az, hogy minden iskolának legyen *saját* gépe. Ezt kívánja a za- vartalan iskolai munka és gép meg- becslése. A VKM. célt ért. A 216 állami közép- és középfokú iskola közül 190 el van látva géppel. 24 is- kola áramhiány, építkezés, költöz- kódés, vagy más oknál fogva nem filmezhet. Így az *állami iskolák 100%-ban ellátottak.* Figyelemre méltó, hogy ma már van olyan több találmány is, amelynek segítségével az elektromos árammal nem rendel- kező helyiségekben is lehet filmet vetíteni. Ennek főleg a falusi iskolák filmoktatásában lesz döntő jelentő- sége. A VKM. a nem állami és nem felekezeti iskoláknak is kötelezővé tette ez évben a filmoktatáshoz való csatlakozást.

II. A második követelmény az, hogy a tanterem a vetítésre alkalmasak legyenek. Bár a magyar vetítógépek

fényereje oly nagy, hogy *elsötétítés nélkül* is egészen jó képet kapunk, mégis tökéletesebb, ha a termekben bizonyos fokú sötétség van. A besötétítő berendezésen kívül szükséges egy asztal, amelyre a gépet tesszük, villanyvezeték- és egy fehér felület, ahová a képet vetítjük.

Mindez bonyolult és költséges köve- telmény. De immár ez is megvan. A jó képnyerés egy főkélléke a jó vetítőfelület. E célra fehér falat, len- vásznat, alumíniumos vagy gyöngy- gyel behintett vásznakat használnak. A vászon állapota és minősége mint- egy 40%-ban javítja vagy rontja a vetített képet. Ezért a VKM. a leg- jobb vetítő felület nyújtására töre- kedett. Eddigi tapasztalat szerint legjobb vetítőfelület: a *gyöngyvászon.* Ezt egy magyar kisiparos szinte töké- letes kivitelben készíti.

III. A filmoktatás *harmadik követel- ménye, a nem robbanva égő film.* A felszerelés munkálataival lépést tartott a szükséges filme előterem- tése. Hazai és külföldi anyagból kb. 100 ezer méter filmanyag van a VKM. birtokában. Ámde kész tanító- filmek nincsenek. A képanyagból a szükséges kihagyással, a kívánt ki- egészítéssel, feliratok, trük- és más felvételekkel eddig kb. 40 ezer méter dolgoztatott fel, ebből 72 db. tanító- film készült és cenzurázott. Mind- egyik 80—120 m. hosszú keskeny — méretben; egyelőre mindegyikből 10 kópia készült.

Az állam és a főváros közt létesült megállapodás szerint filmjeik kölcsö- nösen használhatók.

A megindulás sikerrel járt. A tanár- ság és a diákok a filmet örömmel fogadták. Bizonyos, hogy hatása kor- szakalkotó lesz. Ezt talán csak egy hasonlattal lehetne világossá tenni; ha a középkori szerzetes tanító- mester látná, hogy ma minden tanu- lónak mennyi könyve, füzeté és min- denféle író-szerszáma van, ámulatba esne, mert neki és összes diákjainak jó ha néhány könyve volt s valami szegényes írókészsége. Egy-két év- tized múltán nehezen érti majd meg a tanítómester, hogy miként lehetett film nélkül eredményesen tanítani.

KÁLMÁN T.

A TELEVIZIO ÉS A FILM

Mostanában sok szó esik a televízióról. Azzal kapcsolatban, hogy egyes külföldi államokban televíziós adásokat rendszeresítettek, sokan a hangosfilm elsorvadását jósolják meg. A televíziós adások ezidőszertei helyzetével és fejlődési lehetőségével most nem óhajtunk foglalkozni, hanem inkább a televízió és hangosfilm egymásra való hatásáról számolunk be.

Mindenekelőtt azt a megállapítást szögezzük le, hogy a televízió a filmre nézve komoly veszedelemet nem jelent. Még pedig azért nem jelent, mert a televíziós adások minden zavar és fennakadás nélkül csak akkor folyhatnak le, ha a vetítésük filmről történik. Ennek a magyarázata pedig az, hogy a szereplők a legnagyobb elővigyázat mellett is tévedhetnek, — a tévedést pedig, — közvetlen adás mellett, — korrigálni nem lehet. Egészen más a helyzet a filmnél. Filmfelvételt többször is meg lehet imélni, úgy, hogy csak a teljesen kifogástalan játék kerül a közönség elé.

A filmről való televíziós adás technikai könnyebbsége mellett még számolnunk kell azzal is, hogy egyik

világhíres színész sem fogja magát kitenni annak, hogy, — mondjuk, — egy pillanatnyi nyelvbottlás, vagy hibás mozdulat milliók előtt történjék, akkor amikor a film megadja azt a lehetőséget, hogy a közönség elé hibátlan játékot vetítsen. A fentiekből leszűrhető az a tanulság, hogy a televízió és a film egymást kiegészítik és bizonyos foku együttműködést fognak kifejteni.

A televízió elviszi a filmet a néző otthonába, — ez azonban nem fogja feleslegessé tenni a filmpalotákat. Teljes tanubizonyosság erre az, hogy a rádió sem tette nélkülözhetővé a hangversenytermeket. És pedig azért nem, mert az emberek megszokták a társas szórakozást, vágynak a helyváltozás után és már az idegen környezet is bizonyos foku szórakozást jelent számukra.

Végző összegezésül tehát megállapíthatjuk azt, hogy a kifogástalanul és rendszeresen működő televíziós leadások a filmgyártást fogják előmozdítani, és nincs kizárva az sem, hogy a következő évtizedben, — rokonaink számára, — az amatőr-filmeket amatőr-televíziós készülékek segítségével fogjuk leadni. Úgy legyen.

HIREK

Értesítjük Olvasóinkat, hogy a nyári szabadságolások miatt, lapunk legközelebbi száma augusztus hó végén jelenik meg.

A Niezoldi és Kramer gyár Cine Nizo 8 E. jelzésű készüléke F: 1. 5-2. 8-as optikával, háromféle keresővel és másodpercenként 8—64-es képváltási sebességgel került forgalomba. Ára: Németországban 138—160 RM.

A Kodascope L. jelzésű Kodak vetítő készülék nagy fényerejével, nyugodt rezgésmentes és zajtalan járásával a legelterjedtebb készülékek egyike. A gép

hűtése teljesen kifogástalan és több órás műsorleadásokat tesz lehetővé.

A londoni Vinten cég egyszerű tekercselő készüléket hozott a piacra. A készülék lapos lemeztányérból áll, amelyet csavar segítségével asztallapra erősítünk fel, — forgatása kuposkerék segítségével történik.

Az angol fotopiacon Argus néven 9.5 mm-es, revolver fejjel felszerelt felvételkészülék jelent meg. A gép 3 objektívvel és kétféle keresővel van ellátva, felvételi sebessége 12—64 képkock másodpercenként. 30 méter filmet perget le. Ára külföldön: 410 RM.

MIT SZÓL HOZZÁ...

NÉMETORSZÁGBAN ezideig 6444 iskolai vetítógépet szereltek fel és 125.000 filmkopiát forgalmaztak. A tanulók havi 50 pfenning hozzájárulást fizetnek. A leadógépeket megállítószerkezettel szerelték fel és az egyes filmrészeket annyiszor vetíthetik, ahányszor csak akarják.

BUDAPESTEN 1904. évben 7 film-színház volt, 1935. évben pedig 77, kb. 37.000 ülőhellyel.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK oktatófilm előadója, Mr. Lawson, európai körútján az oktatófilmet tanulmányozta. Az angolnyelvű oktatófilm szervezetek összeműködését óhajtotta kiépíteni, végül pedig a többi kulturfilm intézettel akarta a kapcsolatot felvenni.

BERLINBEN 396, Párisban 228, Rómában 106, Bukarestben 20 film-színház működik. Hozzá kell még tennünk, hogy a filmet Párisban találták fel, de Berlinben nagyobb elterjedésnek örvend.

A NORMÁLFILM első kísérőzenéjét cintányérral felszerelt dob és pianó szolgáltatta. Mi pedig, az utókor számára, már most megállapítjuk és feljegyezzük, hogy az amatőrfilmek kísérőzenéjeként gramfon leadások szerepeltek.

A BERLINI rendőrfőparancsnokság kérésére az UFA három, 400 méteres filmet készített. A filmekben a rendőri szolgálat egyes nehezebb fogásait és munkáját mutatják be.

AMERIKÁBAN 33 kilométer hosszú filmet készítettek. A filmet az Amerikában élő össze benszülőttek életéről és szokásairól vették fel. A filmóriást 5 részben fogják bemutatni és egy-egy előadás 6 óráig fog tartani.

A BERLINBEN, júli. 23—29.-ig megrendezendő nemzetközi keskenyfilm versenyre ezideig 180 filmet küldöttek be, kb. 12.000 méter hosszban. Ez a tavalyi versenyen résztvevő filmek számával szemben igen nagy érdeklődést mutat.

A NÉMET oktatófilmeket először normálfilmre veszik fel s csak azután

kicsinyítik le keskenyfilmre. A normálfilm negatívokat külön iskolai archívum őrzi.

RÓMÁBAN, a Via Tuscolánán új, modern filmvárost építenek. A várost 600.000 négyzetméteren épül fel, ebből a műtermek céljára 120.000 vesznek igénybe.

AZ AMERIKAI Technikolor gyár mérnökei az izzólámpa világítás helyettisméta szenes ívlámpafényt akarják bevezetni a műtermekbe. Az ok, -állítólág az izzólámpa-világítás költséges volta lenne.

BUDAPESTEN, a Hunnia filmgyárban két új, egyenként 500 m² alapterületű és több mint 12 méter magasságú műtermet építenek. Az egyik műterem vízmedencével is el lesz látva.

AZ ANGOL Educational Associations (Nevelésügyi Kongresszus) legutóbbi évi közgyűlésén oktató és nevelésügyi filmeket mutattak be. A filmek nagy hatást keltettek, úgy, hogy a kongresszus az iskolai filmoktatás kérdésével is foglalkozott.

NÉMETORSZÁGBAN a drezdai Schneider és Muncke cég új, néma felvevőgépet szerkesztett. A normálfilmrel működő gép 120 méter filmet fogad be, — szektor nyílása és éleség beállítója új megoldást kapott.

A VELENCÉBEN, ez évben megnyíló nemzetközi filmkiállításra keskenyfilmeket is lehet beküldeni. A nyertes keskenyfilmek díjazásban részesülnek. Cím: Venezia, Palazzo Ducale.

BUDAPESTEN, a Filmatyp Laboratórium új, óránként 600 méter pozítív feldolgozó automata hívó és száritó berendezést vásárolt.

AZ OKTATÓFILM Országos Bíráló Bizottsága elsőnek a „Tisza felső szakasza” című oktatófilmet cenzurázta.

A NAGY LENGYEL személyszállító gőzösöket hangosfilm leadó-gépekkel szerelték fel és ezzel szórakoztatják az utazó közönséget.

AZ ANGOL amatőr filmintézet az idei díjat, a legjobb, Sanders of the river című filmért Korda Zoltánnak ítélte oda.

AMATŐR SZEMMEL NÉZTEM...

... a Kamara mozgósínházban, a „Csókra lányok (Huszártfogás)” című vígjátékot, amelyet Rákosi Béla Filmvállalata mutatott be. A darabot Georg Jacoby rendezte. A zenét Robert Stolz írta. Főszereplői: Susi Lanner, Leo Slezak, Ida Wüst és Hans Sönnker voltak.

A darab tartalmi szempontból a legjobb vígjáték tárgykörben mozgott és mindvégig lekötötte az érdeklődést. Jelenetei fordulatosak voltak és sok humorral teltek. Technikai szempontból igen jó volt a rendezés. A cselekmények következetesek voltak és tömör egészet alkottak.

MŰVÉSZET

Az E. Leitz gyár ismert előadója Anton F. Baumann vetített képes előadást tartott a Vasút és Hajózási Klub (Bp., Csengery-u. 68.) nagytermében 1936 június 30-án és július 2-án.

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI FOTOSZAKKÖNYVEK

speciális üzlete

HASENFELD OSZKÁR

Budapest, VII., Erzsébet-
körút 14. sz. földszint 1.

Telefon: 1-367-20. Kérjen ismertetőt!

A Casino moziban rendezett oktatófilm bemutatót, melynek keretén belül az alábbi filmek kerültek vetítővászonra:

„A vér keringése” hossza 56 méter, vetítési idő 5 perc. Készítette a VKM Oktatófilm Kirendeltség. Magyarázta: Méhes Gyula dr. egyetemi m. tanár. A felvételek, úgy a mikroszkop, mint a normál felvételek tiszták, élesek, világosak és meglepően szépek voltak. A célt — az oktatást, — a legszemléltetőbben szolgálják. A magyarázat világos

A felvételi technika is tökéletes volt. Nagyon szép kivágások, jó folthatás és igen szép világítás jellemezték a filmet. A fény és az árnyék kiegyensúlyozott volt és sok feltónus gazdagította az egyes jelenetek felvételeit. A hangfelvétel és a zene visszaadása is minden igényt kielégített.

A budai Royal filmszínház (III. Selmeczi-út 12.) július 13, 14- és 15-én tartja a személyzett jutalomjátékát. Ez alkalomból a legjobb filmek kerülnek bemutatásra. 13-án „Márciusi mese” magyar film, Kabos, Gózon, stb. felléptével és a „Szerelem városa” lesz a műsoron. 14- és 15-én pedig „Napkirály és az asszonyok” és a „Barnum cirkusz” kerülnek bemutatásra. (Gy.)

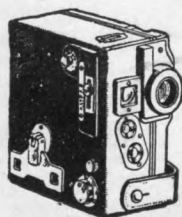
és érthető volt. Egyetlen hibájául a film magyartalan feliratai róhatók fel.

„Izzólámpagyártás” 120 m., vetítési idő 11 perc. Sajnos a 3 részből álló film csak egy részét volt alkalmunk megnézni (III. részt). Magyarázta: Szabó Gábor ny. főiskolai tanár. E filmnek is egyetlen hibája a feliratok magyartalan-sága volt.

„Öröm és bánat Kalotaszegen” 108 m., vetítési idő 10 perc. Igen szemléltető és nagyszerűen összeállított film. Összevágása és kidolgozása minden kritikát kibír.

„Nápoly és Pompeji” 114 m., vetítési idő 10 perc. Magyarázta: Édes Jenő gimn. igazgató. A film a legkitünőbb technikával készült s a legnagyobb szak-tudásról tesz tanúságot. A hozzáfűzött magyarázat is oly kitünő és élvezetes volt, hogy nagy érdeklődéssel hallgatták.

„A gólya” 35 mm-es film, 320 m., vetítési idő 12 perc. „Végig a Szamoson” és „Csángó magyarok” mind igen szép felvételek voltak, különösen jó volt a Gólya c. természetrajzi és biológiai film. E filmmel a VKM Oktatófilm Kirendeltség megérdemelt sikert aratott.

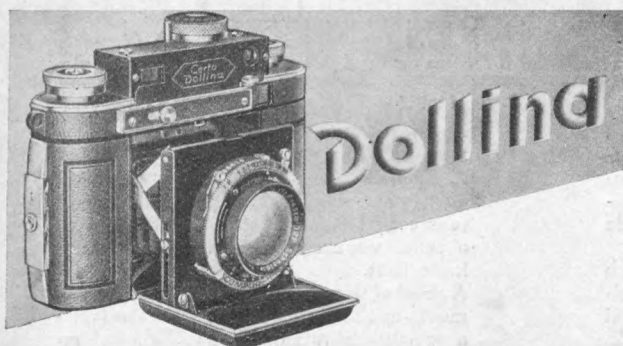

Az amatőrök álma... **Dittmar** kina

felvevő 9.5 mm. filmhez.

Előnyeit megmagyarázzák a szakkészletek!

Vezérképviselő: SALZER ENDRE Bpest, V., Hold-u. 25. T.: 1-134-48.

Dollina II

Beépített távolságmérővel
 1:2,9 Steinheil Cassarral
 Comp. zárral P 196.— 1:2,9
 Schneider Xenarral Comp.
 zárral P 256.— 1:2,8 Zeiss
 Tessarral Comp. Rapid zár-
 ral P 290.—

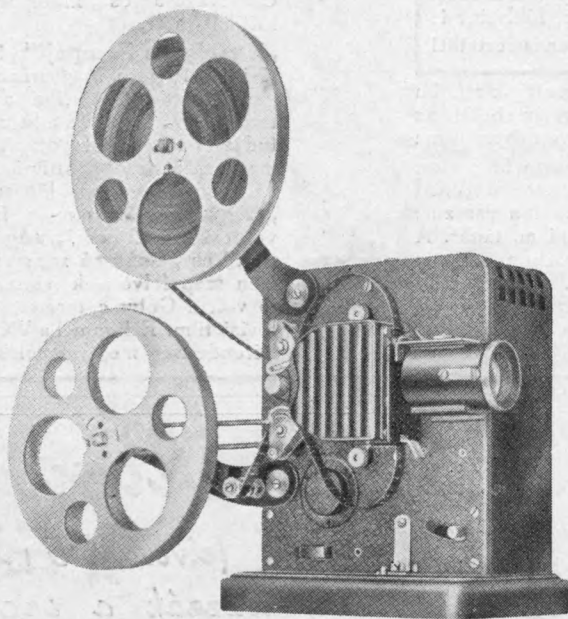
Vezérképviselőt:

SILBERER és FORNÉT Budapest,
 V. ker., Bálvány-utca 16. szám.

A kiváló minőségű *Mimosa* tekercsfilmek
 most panchromatikus
 érzékenységben és a
 „ROLLEX” tekercs-
 filmkazetták minden jobb
 fotoszaküzletben kaphatók.

Az EUMIG P. III. vetítő

8, 9,5 vagy 16 mm-
 filmek részére, nagy
 fényerejű Meyer Kinon
 I. optikával, 1:1 6 fény-
 erővel, kitűnő hűtés-
 sel, gombnyomásos
 megállító szerkezettel
 (vagy Pathé-rendszerű
 megállító szerkezettel),
 visszatekeressel, 100
 Wattos izzóval, 2
 darab 140 m. super-
 orsóval és tokkal

P 366. —

Vezérképviselőt: Silberer &
 Fornét, Budapest, V., Bál-
 vány-u. 16. Tel.: 1-276-23.